Management zdraví telat masného skotu

Josef Illek
Jitka Andělová
Veterinární univerzita Brno
Veterinární centrum Sušice

Než se nám tele narodí…

- Péče o matku před porodem
  - výživa
  - zdravotní stav, končetiny, vemeno, …
  - preventivní akce- vakcinace, aplikace vitamínů…

- Příprava ustájení
  - oddělení konfliktních krav, cucalky
- Příprava vybavení na telení-provázky…

Porod, po porodu- kráva

- Ideálně do porodu nezasahovat, přiměřená pomoc
- Chování krávy- vytvoření mateřského pouta
  - klidné prostředí
- Ošetření a kontrola krávy- vemeno, lůžko…

Po porodu- tele

- Ošetření telete- pupek, dýchání
- Posouzení životaschopnosti
  - zdravé
  - dobře vyvinuté- vrozené vady, hmotnost, srst
  - životaschopné- reakce na okolí, sací reflex
- Kontrola napojení kolostrem
  - zdravé tele aktivně hledá struky

Kontrola napojení kolostrem

- Napití je důležité
  - zdroj energie, základních živin
  - přes placentu nepřestupují protilátky a vitamíny rozpustné v tucích (A,E)

- Pití kolostra
- Posouzení náplně břicha

- nejméně 2 litry do 2 hodin

Vývoj vstřebání protilátek u telat

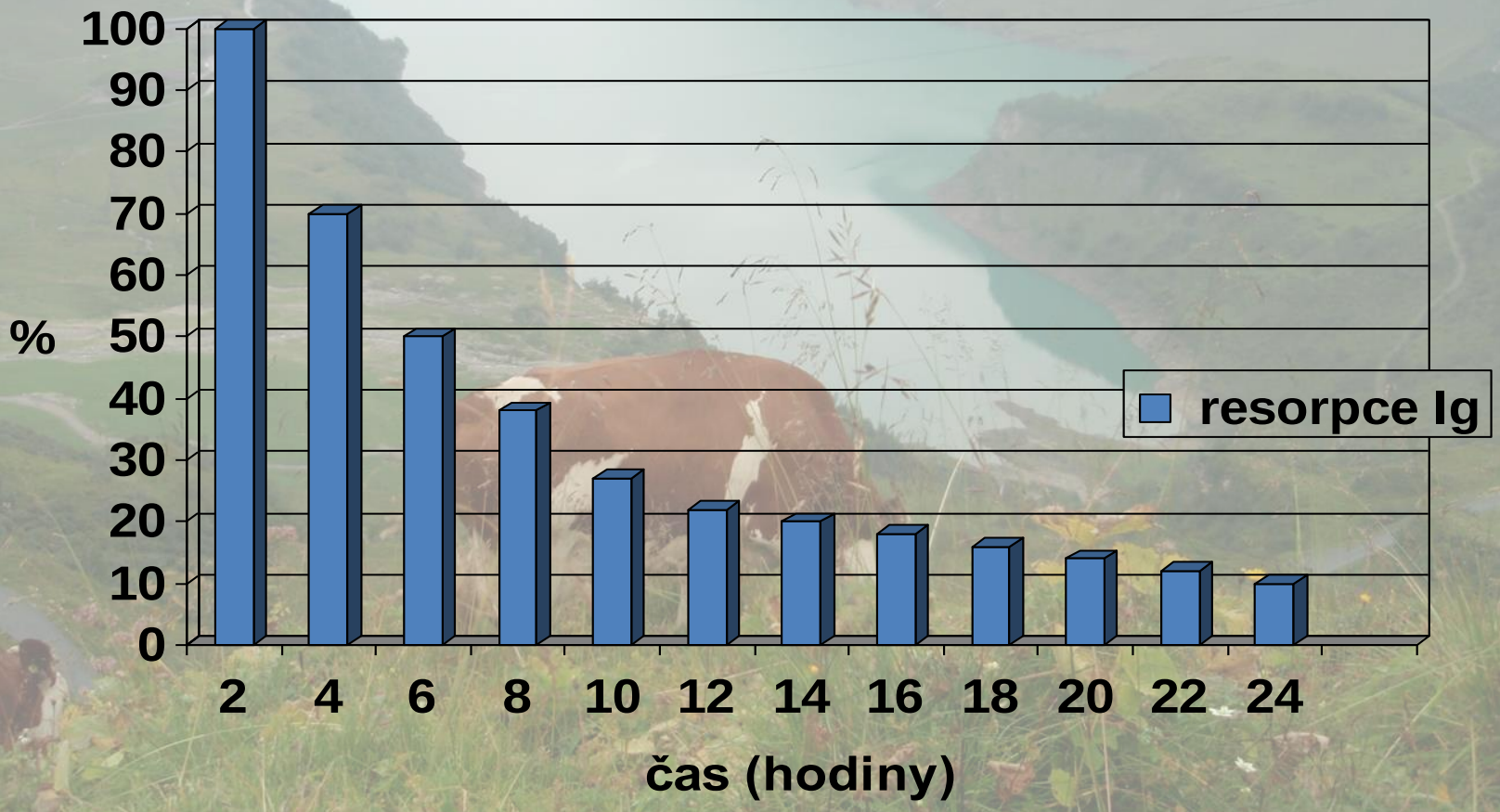

Kontrola napojení kolostrem

- Stanovení koncentrace bílkoviny krevního séra
- Stanovení imunoglobulinů
- Stanovení vitamínů A, E
- Stanovení aktivity enzymů (GMT)

Kontrola kvality kolostra

- Kolostroměr, refraktometr x odhadem

Pokud je mlezivo méně kvalitní…

- Mlezivo do jiné krávy- čerstvé, zmražené
- Kolostrální pasty
- Vitamínové doplňky
- Probiotika

Shrnutí

Zdravé tele je základ

- Ošetření telete
- Kontrola napojení kolostrem
- Čisté, klidné prostředí
- Pravidelná kontrola, včasná terapie

Neonatální onemocnění

- První měsíce nejrizikovější- souhra faktorů
  - imunitní systém telat není plně vyvinutý
  - původci infekcí- často silný infekční tlak
  - prostředí- vliv povětrnostních podmínek, čistota

Stav onemocnění v chovech

- Nejčastější
  - Průjmová onemocnění
  - Respirační onemocnění
- Méně častá
  - Onemocnění pupku
  - Metabolická onemocnění
  - Zdravotní problémy po komplikovaných porodech
  - Artritidy, polyartritidy

Průjmová onemocnění

- Venkovní odchov x chov ve stáji, hale

- Příznaky- řídké výkaly, apatie, vrávorání, ztráta chuti k příjmu krmení, dehydratace, zvýšená teplota

Průjmová onemocnění

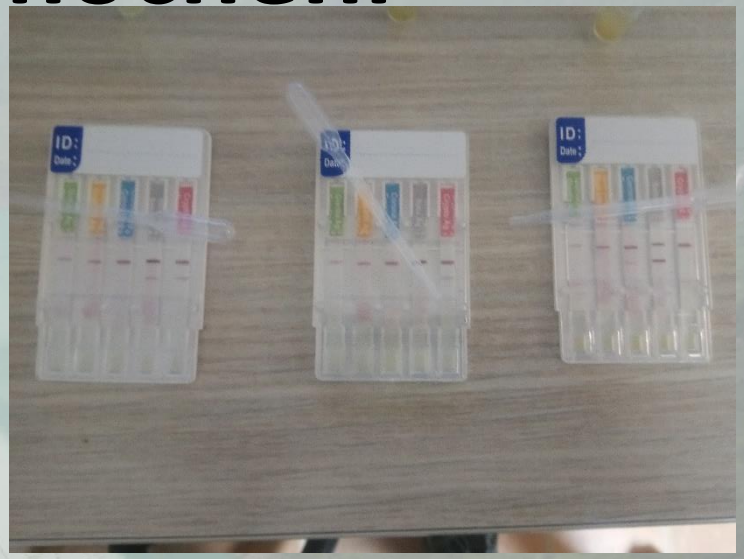

- Diagnostika původu
  - neinfekční, dietetický
  - viry- Rotaviry, Koronaviry
  - bakterie- E.coli, Clostridium, Salmonela
  - parazité- Kokcidie, Kryptosporidie

  - > pokud víme co za patogeny máme na farmě, lépe nastavíme léčbu a preventivní opatření

Průjmová onemocnění –co s tím?

- Léčba
  - neinfekční
    - elektrolytové roztoky
    - přírodní produkty- dubová kůra, esenciální oleje…
    - probiotika, prebiotika
  - infekční
    - antibiotika
    - kokcidiostatika

Průjmová onemocnění

- Prevence
  - čistota prostředí
  - kvalitní mlezivo
  - vakcinace

Respirační onemocnění

- Příznaky –kašel, rýma, ztížené dýchání, apatie, zvýšená teplota…

- Původci
  - Viry- parainfluenza…
  - Bakterie- Pasterella, Mannheimia, Mycoplasma…
- Vliv prostředí- počasí, vzduch ve stáji…

Respirační onemocnění – co s tím?

- Léčba
  - podpora imunity
  - přírodní produkty- esenciální oleje
  - antibiotika
- Prevence
  - podmínky prostředí
  - vakcinace

Ostatní onemocnění

- Onemocnění pupku
  - ošetření, čistota prostředí
- Záněty kloubů
  - častá komplikace po zánětu pupku
- Zdravotní komplikace po těžkém porodu
  - poranění, přidušení

Na závěr…

- Nepodceňovat péči o novorozená telata
- Preventivní opatření jsou vždy výhodnější než léčba
- Navržení účinných protokolů léčby
- Neexistují univerzální vakcinační programy- je třeba hledat řešení pro konkrétní farmu

Děkuji za pozornost